

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 12CoCsp/34/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8217202741
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8217202741.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členov senátu JUDr. Zlady Simkovej a JUDr. Martina Barana v spore žalobkyne P. A., nar. XX.XX.XXXX, E. XXX/X, XXX XX H., proti žalovaným 1./ Všeobecná úverová banka, a.s., so sídlom Mlynské Nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155, zast. ČERNEJOVÁ & HRBEK, s.r.o., so sídlom Kýčerského 7, 811 05 Bratislava, 2./ Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, zast. Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, 3./ POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, o ochranu spotrebiteľa, o odvolaní strán proti rozsudku Okresného súdu Bardejov č. k. 3Csp/95/2017-628 zo dňa 17.12.2020 takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok v napadnutej časti t. j. vo výroku II, III, IV vo vzťahu žalobkyne k žalovanému v 2/ rade, vo výroku IV a V.

Vo vzťahu medzi žalobkyňou a žalovaným v 2/ rade sa náhrada trov odvolacieho konania stranám nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom vyslovil:

„I. Súd žalobu z a m i e t a .

II. Žalobkyňa je p o v i n n á zaplatiť žalovanému v 2. rade sumu 1.093,85 Eur spolu s 5% ročným úrokom z omeškania zo sumy 1.093,85 Eur od 16.04.2016 do zaplatenia, v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. V prevyšujúcej časti súd vzájomnú žalobu žalovaného v 2. rade voči žalobkyňi z a m i e t a .

IV. Žalovaným v 1., 2. a 3. rade nárok na náhradu trov konania voči žalobkyňi n e p r i z n á v a .

V. Žalobkyňa a žalovaný v 2. rade v konaní o vzájomnej žalobe n e m a j ú na náhradu trov konania p r á v o . „

2. Rozhodnutie právne odôvodnil podľa ust. § 3 ods. 3, 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, § 1 ods. 2, § 2 písm. d), § 2 písm. g), § 2 písm. i), § 9 ods. 1 a 2, § 11 ods. 1 písm. b), § 11 ods. 4, § 19 ods. 1 a 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 až 3, § 53 ods. 5, § 517 ods. 1 a 2, § 103 Občianskeho zákonníka, § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. , § 132 ods. 1 až 3, § 137 písm. d), § 147 ods. 1 a 2, § 150 ods. 1 a 2, § 255 ods. 2, § 257 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

3. Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala voči pôvodne piatim žalovaným, a to Consumer Finance Holding, a.s., Home Credit Slovakia, a.s., Endepro, s.r.o. v likvidácii, (predtým Provident Financial, s.r.o.), a Pohotovosť, s.r.o. ochrany spotrebiteľa. Žalobou sa domáhala, aby súd uložil žalovaným

povinnosť vydať kompletnú dokumentáciu týkajúcu sa zmlúv, ktoré s nimi uzavrela, nakoľko podľa jej vyjadrení žalovaní jej túto dokumentáciu odmietajú vydať bežnými mimosúdnyimi spôsobmi. Žalobkyňa ďalej tvrdila, že žalovaní svoje konania smerujú aj k zosplatneniu zmlúv, k exekučnému konaniu, následnej dražbe a odmietajú s ňou racionálne komunikovať. Ďalej uviedla, že zmluvy, ktoré uzavrela so žalovanými, obsahujú neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a že v nich chýbajú aj podstatné náležitosti v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch, a teda je potrebné úvery poskytnuté na základe týchto zmlúv považovať za bezúročné a bez poplatkov. V tejto súvislosti žiadala o predloženie sumáru doposiaľ splatenej istiny, úrokov, poplatkov a penále a tiež žiadala o aktuálny zostatok pohľadávok, t. j. sumár doposiaľ neuhradenej istiny, zostatok úrokov a poplatkov. Podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 28.04.2017 žalobkyňa doplnila svoju žalobu voči žalovanému v 3. rade (Pohotovosť), zopakovala dôvody, ktoré uviedla v žalobe a dodala, že žiada, aby voči tomuto žalovanému súd určil, že spotrebiteľské úvery č. XXXXXXXXXX a č. XXXXXXXXXX, ktoré jej poskytol, sú bezúročné a bez poplatkov. Tiež žiadala, aby súd určil, že zmluvné podmienky žalovaného v 3. rade sú neprijateľné a neplatné a že z označených zmlúv žiada vydať bezdôvodné obohatenie.

4. Súd prvej inštancie v odôvodnení konštatoval, že na určení neprijateľných zmluvných podmienok a na určení bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru má žalobkyňa naliehavý právny záujem. Na základe vykonaného dokazovania ustálil, že žalobkyňa disponovala aspoň časťou relevantných dôkazov, ktoré mohla označiť a na základe ktorých mohla uplatniť svoje určité nároky. Zdôraznil, že aj pripustenie zmeny žaloby bolo z dôvodu neprehľadnosti a nejasnosti „jazyka“ žalobkyne veľmi náročným procesom, v rámci ktorého súd zadefinoval, čoho sa žalobkyňa domáha, a to na základe formulovaných požiadaviek, ktoré boli identifikovateľné. Súd však v rámci pripustenia zmeny žaloby nemohol nahrádzať aktivitu a invenciu strany sporu (žalobkyne) a pripustiť zmenu žaloby v znení, aby mala šancu na úspech. Na základe uvedeného tak súd prvej inštancie dospel k záveru, že žaloba po pripustení zmeny sa v bodoch I. a II. javila ako neurčitá a v konečnom dôsledku nevykonateľná, nakoľko predstavuje požiadavku na uloženie povinnosti neurčitého obsahu bez jasného definovania. Ako už súd uviedol, žalobkyňa disponovala aspoň čiastkovými informáciami, aj listinnými dôkazmi (čo aj sama pripustila), na základe ktorých mohla petit žaloby v tomto smere určiť po kvalitatívnej stránke zodpovednejšie. K uvedenému doplnil, že žalobkyňa žiadala od žalovaných o predloženie neurčitej zmluvnej dokumentácie, ktorá jej s poukazom na § 9 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch musela byť odovzdaná. Ak žalobkyňa nevedela predložiť zmluvy, od ktorých mienila odvodzovať svoj nárok, neznamená, že ich nemohla predložiť bez vlastnej viny, nakoľko si žalobkyňa mala uvedené zmluvy uchovať. Skutočnosť, že žalobkyňa zmluvami nedisponuje, nemôže zaťažovať protistranu. V danom prípade žalobkyňa, odvolávajúca sa na svoje slabšie postavenie - postavenie spotrebiteľa, žiadala, aby žalovaní predložili dôkaz, ktorého predloženie by bolo zjavne v prospech žalobkyne a súčasne v prospech protistrany, a to všetko za predpokladu, že protistrana, ktorá toto žiada, sa nachádza v dôkaznej núdzi. S ohľadom na uvedené súd prvej inštancie žalobu v časti uvedenej pod bodmi I. a II. uznesenia zo dňa 21.08.2020 o pripustení zmeny žaloby, zamietol.

5. Vo vzťahu k pripusteniu zmeny žaloby v bodoch III., IV. a V. vo vzťahu k žalovanému v 3. rade, mal súd prvej inštancie za to, že žaloba je aj v tejto časti neurčitá. Aj napriek označeniu zmlúv posúdenie otázky bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutých úverov, určenia neprijateľných zmluvných podmienok bez odkazu na existujúcu zmluvnú podmienku a posúdenie nároku o vydanie bezdôvodného obohatenia bez relevantných podkladov, je prakticky nemožné. Z vlastnej rozhodovacej činnosti je súdu známe, že žalovaný v 3. rade v zmluvách o spotrebiteľských úveroch predkladal neurčitému počtu klientov neprijateľné zmluvné podmienky, ale bez toho, aby súd disponoval takýmto dôkazom, nemohol žiadne zmluvné podmienky posúdiť. Tu znova zopakoval, že žalobkyňa si mala zmluvy uchovať a to, že si ich neuchovala, nemôže zaťažovať protistranu. Keďže žalobkyňa ani vo vzťahu k uvedenému nespĺnila svoju povinnosť relevantne tvrdiť, a teda uviesť pravdivé, úplné, podstatné a rozhodujúce tvrdenia, a to bez ohľadu na procesný postoj žalovaného v 3. rade, súd prvej inštancie žalobu aj v tejto časti ako nedôvodnú zamietol.

6. Vo vzťahu k návrhu žalobkyne na určenie, že úver poskytnutý žalovaným v 2. rade na základe zmluvy č. XXXXXXXXXX zo dňa 14.10.2014 je bezúročný a bez poplatkov súd prvej inštancie uviedol, že ak by žalovaný v 2. rade nepodal vzájomnú žalobu, súd by v tejto časti žalobe vyhovel. Otázku bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru však riešil ako otázku predbežnú vo vzájomnej žalobe, ktorá je žalobou na plnenie. Vzájomná žaloba na plnenie konzumovala časť určovacej žaloby, ktorou žalobkyňa

žiadala určiť bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru. Súd prvej inštancie však túto okolnosť zohľadnil pri rozhodovaní o trovách konania a s tým spojeného pomeru úspechu strán vo veci. Na základe toho žalobu v tejto časti zamietol.

7. Vo vzťahu k vzájomnej žalobe žalovaného v 2. rade voči žalobkyni, súd prvej inštancie mal preukázané, že žalobkyňa ako dlžník a žalovaný v 2. rade ako veriteľ uzavreli dňa 14.10.2014 Zmluvu o hotovostnom úvere a zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej veriteľ poskytol žalobkyni úver vo výške 1.600,- Eur, a ktorú je potrebné aplikovať spotrebiteľské právo. Žalovaný v 2. rade listom zo dňa 30.03.2016 oznámil žalobkyni zosplatnenie úveru zo zmluvy č. XXXXXXXXXXXX a vyzval ju na úhradu dlžnej sumy vo výške 1.584,94 Eur v lehote do 15 dní od spísania listu. Z prehľadu splátok a úhrad k zmluve č. XXXXXXXXXXXX vyplynulo, že žalobkyňa žalobcovi celkovo uhradila sumu 506,15 Eur. Po preskúmaní predmetnej zmluvy z hľadiska jej obsahových náležitostí došiel k záveru, že v zmluve absentuje podstatná náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch v súvislosti s tam uvedenou RPMN, a to uvedenie všetkých predpokladov použitých na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov. Na základe vyššie uvedeného súd prvej inštancie vyhodnotil úver poskytnutý na základe zmluvy zo dňa 14.10.2014 za bezúročný a bez poplatkov s poukazom na § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch, a preto uzavrel, že žalovanému v 2. rade patrí len právo na zaplatenie rozdielu medzi poskytnutým úverom (1.600,- Eur) a prijatými splátkami (506,15 Eur), t. j. 1.093,85 Eur s prísl. Preto vzájomnej žalobe v tejto časti vyhovel. Žalovanému v 2. rade priznal aj úrok z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 1.093,85 Eur od 16.04.2016 do zaplatenia. V prevyšujúcej časti vzájomnú žalobu žalovaného v 2. rade zamietol, a to s poukazom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru. K námietke premlčania, ktorú vzniesla žalobkyňa z opatrnosti uviedol, že žalovaný v 2. rade podal vzájomnú žalobu dňa 25.09.2018, pričom k zosplatneniu úveru, ktorého plnenie bolo dohodnuté v splátkach, došlo (podľa prehľadu splátok a úhrad k zmluve, č. I. 283) pre nesplnenie splátky splatnej v novembri 2015. Potom premlčacia doba, ktorej plynutie vyvolala táto splátka neuplynula skôr ako v novembri 2018. Ak žalovaný v 2. rade podal vzájomnú žalobu v septembri 2018, podal ju včas. Preto súd prvej inštancie námietku premlčania žalobkyne vyhodnotil ako nedôvodnú.

8. Výrok o trovách konania odôvodnil tak, že v kontexte naznačených súvislostí zohľadnil pomery na strane žalobkyne, ktoré nebolo potrebné nijako zvlášť preukazovať. Je zjavné, že žalobkyňa uzavrela väčší počet zmlúv o spotrebiteľskom úvere, čo vyplýva jednak z jej tvrdení, ale aj z listinných dôkazov predložených pôvodným žalovaným Consumer Finance Holding, a.s., ako aj z listín predložených žalovaným v 2. rade. Nie zistenie, že žalobkyňa je spotrebiteľ, ale naznačené súvislosti jej zložitej finančnej situácie boli dôvodom pre aplikáciu § 257 CSP. Vo vzťahu k trovám konania o vzájomnej žalobe, vzhľadom na to, že žalobkyňa žiadala určiť bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru zo strany žalovaného v 2. rade, súd by za situácie, že by žalovaný nepodal vzájomnú žalobu, žalobe žalobkyne v tejto časti vyhovel. Keďže bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru súd skúmal v súvislosti s nárokmi žalovaného v 2. rade v rámci vzájomnej žaloby na plnenie, tento predmet konania konzumoval inak možnosť úspešného určenia úveru za bezúročný a bez poplatkov. Preto žalobkyni nemožno z tohto pohľadu uprieť úspech v tejto časti, rovnako jej nemožno uprieť úspech v časti, ktorou bola vzájomná žaloba žalovaného v 2. rade voči nej zamietnutá. Súd prvej inštancie teda vyhodnotil, že v konaní o vzájomnej žalobe bol úspech strán sporu približne rovnaký, preto súd v súlade s § 255 ods. 2 CSP vyslovil, že žalobkyňa, ani žalovaný v 2. rade nemajú v konaní o vzájomnej žalobe na náhradu trov konania právo.

9. Proti tomuto rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobkyňa, a to proti výroku II., III. a IV. V odvolaní namietala, že nie je dôkazmi preukázané výška úveru, ktorú by žalovaný v 2. rade reálne poskytol žalobcovi, súdu predložený výpočet vychádzal len z predpokladov, ktoré žalovaný v 2. rade odmietal preukázať. Ďalej uviedla, že má záujem o splatenie poskytnutého úveru, ale len v súlade s platnou právnou úpravou v súlade s Ústavou SR, Smernicou Rady č. 93/13/EHS a Občiansky zákonník, pričom zdôraznila, že práve spotrebiteľské právo je určené na efektívne zamedzenie používania neprijateľných zmluvných podmienok. Tiež vyjadrila svoje poďakovanie za komplexné posúdenie stavu konaní v predmetných právnych veciach, ktoré majú bezprostredný dosah na ochranu ústavných práv žalobkyne ako spotrebiteľky, pred konaním všeobecne známeho úžernického veriteľa. Má za to, že v danej veci je potrebné aplikovať čl. 6 CSP. V prípade, že odvolací súd potvrdí napadnuté rozhodnutie, žalobkyňa požiadala o možnosť zaplatiť sumu 1.093,85 Eur v mesačných splátkach po 40,- EUR až do zaplatenia vzhľadom na jej finančnú situáciu

10. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie aj žalovaný v 2. rade, a to proti výroku III. Namietal záver súdu prvej inštancie vo vzťahu k absencii podstatnej náležitosti, nakoľko má za to, že predmetná úverová zmluva je vyhotovená korektne a obsahuje všetky povinné náležitosti upravené zákonom č. 129/2010 Z. z., keďže v zmluve je uvedená nielen výška RPMN, ale aj predpoklady pre jej výpočet, ktoré sú uvedené priamo v zmluve. Vo vzťahu k vzorcu na výpočet RPMN uviedol, že pokiaľ človek nemá vysokoškolské vzdelanie v odbornom smere, nemá šancu skontrolovať si výpočet hodnoty RPMN uvedenej žalovaným len na základe vzorca a uvedených predpokladov. Žalovaný v 2. rade ďalej namietal, že nevyplýva z dikcie zákona požiadavka na uvádzanie vzorca pre výpočet RPMN priamo do úverovej zmluvy. Rovnako je podľa neho nesprávne stotožňovať predpoklady výpočtu s matematickým výpočtom, na ktorý žalovaný využíva program aprobovaný NBS. Namietal, že Smernica vo svojom ustanovení požaduje uviesť RPMN „zrozumiteľne a stručne“, čo by malo byť rozhodujúcim kritériom pre eurokonformný výklad predmetného ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch. Keďže pravidlá pre výpočet RPMN ustanovené zákonom o spotrebiteľských úveroch aj Smernicou nedávajú iné kritérium, mal žalovaný za to, že postupoval v súlade so zákonom aj Smernicou a ich cieľom a žalobkyni poskytol úplné a najpresnejšie informácie v požadovanej, zrozumiteľnej a stručnej podobe. Rovnako uviedol aj správnu celkovú čiastku splatnú spotrebiteľom. Poukázal aj na rozsudok SD vo veci C - XX/XX. Žalovaný v 2. rade namietal aj výrok o náhrade trov konania, nakoľko, má za to, že žalobkyňa nie je vo finančnej núdzi, je živnostníčkou pracujúcou v Rakúsku s čistou mesačnou mzdou 770,- Eur. Rovnako poukázal aj na skutočnosť, že ostatní žalovaní od žalobkyne nevymáhali žiadne plnenie ako aj na skutočnosť, že samotná žalobkyňa nemala predstavu, čo vôbec chce žalobou dosiahnuť, jej tvrdenia boli neurčité, dôkazy nepredložené, vyjadrenia plné invektív voči veriteľom, ktorých využívala práve žalobkyňa na získanie finančných prostriedkov. Takéto správanie žalobkyne podľa žalovaného v 2. rade neodôvodňuje aplikáciu ust. § 257 CSP. Navrhol rozsudok v napadnutom výroku o zamietnutí časti vzájomnej žaloby zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, príp., aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil tak, že zaviazá žalobkyňu do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku zaplatiť žalovanému v 2. rade sumu 467,17 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 467,17 Eur odo dňa 16.04.2016 do dňa zaplatenia a priznal žalovanému v 2. rade náhradu trov prvoinštančného konania a odvolacieho konania.

11. K odvolaniu žalovaného v 2. rade sa vyjadrila žalobkyňa. Odvolávanie sa arogantných právnikov úžernického veriteľa na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci Home Credit C-42/15 považuje za preukázanú neodbornosť ich konania s cieľom diskriminovať spotrebiteľa, pričom citované rozhodnutie je určené pre zákonodarcu a nie pre všeobecný súd. Poukázala na skutočnosť, že žalovaný v 2. rade si nesplnil povinnosti s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť dlžníka splácať úver. Sankciou je potom strata práva požadovať splatenie úveru jednorazovo v zmysle § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. ako aj na vyjadrenia súdnych autorít vo vzťahu k danej veci. Veriteľ podľa žalobkyne zanedbal aj to, že ak si berie úver živnostník podľa slovenského práva, tak potom je živnostník zo zákona povinný viesť o tom aj riadnu účtovnú evidenciu a je len na živnostníkovi, či zákon o účtovníctve dodržiava alebo nie. Ale v tomto spore žalobkyňa ako spotrebiteľka ani nemá povinnosť viesť účtovnú evidenciu, lebo nie je na Slovensku živnostníkom. Namietala, že žalovaný v 2. rade odmieta zverejniť informáciu o výške finančného plnenia žalovanej strany v prospech veriteľa. Navrhla, aby súd z úradnej moci a z úradnej povinnosti podrobil predmetnú spotrebiteľskú zmluvnú dokumentáciu medzi veriteľom a žalobkyňou súdnej kontrole a predbežnému právnomu posúdeniu. V tejto súvislosti navrhla súdu vyžiadať si od protistrany všetky dôkazy o tom, že aké komplexné informácie mal veriteľ o žalobkyni k dispozícii pri zisťovaní a overovaní schopnosti žalobkyne splácať úver. Za nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci a pre náležité objasnenie veci žalobkyňa navrhla súdu vykonať dôkazy a tak za uvedeným účelom uznesením uložiť žalovanému povinnosť v listinnej podobe predložiť Písomné potvrdenie - Kvitanciu o tom, že za predmetnú zmluvu bol dlh zo strany žalobkyne úplne alebo čiastočne splnený. Ďalej, aby súd určil a vyhlásil zmluvné podmienky veriteľa za neprijateľné a za nekalé obchodné praktiky vo výroku svojho rozhodnutia v súlade so zákonom, trval na dôkaznom preukázaní vykonaných vzájomných plnení aj nevykonaných úhrad žalobkyne v prospech žalovaného v 2. rade za predmetnú zmluvu. Za nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci a pre náležité objasnenie veci žalobkyňa navrhla vykonať dôkazy a tak za uvedeným účelom uznesením uložiť žalovanému v 2. rade povinnosť v listinnej podobe predložiť v zmysle zákona o bankách ODPIŠ zmluvnej dokumentácie medzi žalobkyňou a žalovaným v 2. rade a predložil stručné vyčíslenie amortizačného finančného rozboru istiny za predmetnú zmluvu : 1.čerpaná istina, 2.celková čiastka žalovanými vykonaných plnení v prospech žalobkyne, 3.aktuálny kumulatívny zostatok pohľadávok, t. j. neuhradený zostatok istiny, zostatok úrokov

a poplatkov podložených výpismi z účtu veriteľa s uvedenými vzájomnými plneniami. Ďalej, aby súd trval na predložení dôkazu - originálu splnomocnenia veriteľa k podpisu predmetnej zmluvy splnomocnencom uvedeným v predmetnej zmluve v časti podpis za veriteľa. Záverom doplnila, že odmieta platiť akékoľvek náhrady trov konania nemorálnej protistrane.

12. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolania boli podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenými subjektmi (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal rozhodnutie v jeho napadnutej časti ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke dňa 20.07.2022 a dospel k záveru, že rozsudok v jeho napadnutej časti je potrebné potvrdiť.

13. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov žalovanej v kontexte s namietaným nesprávnym skutkovým zistením a nesprávnym právnym posúdením veci v napadnutej časti, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 78/05).

14. Je nevyhnutné poznamenať, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo strany na spravodlivý proces.

15. Podľa záveru odvolacieho súdu odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančného súdu obsahuje náležité vysvetlenie dôvodov, na ktorých prvoinštančný súd založil svoje rozhodnutie a jeho postup bol v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP.

16. V zhode so súdom prvej inštancie, ani odvolací súd v predmetnej veci nemal pochybnosti o tom, že predmetný vzťah medzi žalobkyňou a žalovaným v 2. rade je vzťahom spotrebiteľským, pretože uzatvorená zmluva je štandardnou formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, kde žalovaný v 2. rade vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalobkyňa je spotrebiteľkou, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Odvolací súd na tomto mieste ešte zdôrazňuje, že základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že tieto sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny, pričom aj predmetná zmluva túto charakteristiku spĺňa. Z tohto dôvodu súd prvej inštancie správne na posúdenie právneho vzťahu aplikoval ustanovenia na ochranu spotrebiteľa. Je pritom zrejmé, že obsah zmluvy si žalobkyňa ako spotrebiteľka osobitne nevyjedнала a nemala ani možnosť podstatným spôsobom ovplyvniť jej obsah.

17. Zákon o spotrebiteľských úveroch v § 9 ods. 2 presne definuje, aké náležitosti, okrem všeobecných (§ 43 Občianskeho zákonníka), musí zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovať.

18. Podľa § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

19. Podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzatvorenia predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y).

20. Zmyslom zákonnej úpravy o spotrebiteľských úveroch je ochrana záujmov spotrebiteľa. Účelom uvádzania zákonom stanovených náležitostí v zmluve o spotrebiteľskom úvere je zabezpečiť spotrebiteľovi dostatočné množstvo informácií o podmienkach úveru, nákladoch a záväzkoch, ktoré z neho vyplývajú.

21. Podľa názoru odvolacieho súdu absenciu niektorej z podstatných náležitostí pri podpísaní zmluvy nie je možné dodatočne konvalidovať doplnením potrebných údajov.

22. Za daného stavu sa odvolací súd plne stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že predmetná zmluva o úvere neobsahuje všetky podstatné náležitosti stanovené zákonom č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, pričom ako odvolací súd uviedol už vyššie, absentuje náležitosť uvedená pod písm. j) ust. § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. Odvolací súd má za to, že absencia predpokladov použitých na výpočet RPMN v zmysle ust. § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch má s poukazom na ust. § 11 ods. 1 písm. b) citovaného zákona má za následok, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

23. K uvedenému odvolací súd zdôrazňuje, že ide o jeden z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa, pretože zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť, a preto je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti, či nevýhodnosti úveru. Pri údají o RPMN sa musia uviesť všetky predpoklady použité na jeho výpočet, teda nestačí len uvedenie jeho výšky. Zákonodarca jasne stanovil, že nepostačuje uvedenie len výšky RPMN, ale v zmluve je potrebné uviesť aj všetky predpoklady, ktoré boli použité pre výpočet RPMN. Je nepochybné, že v predmetnej zmluve tento údaj chýba, nie je uvedené aké predpoklady boli použité pre výpočet RPMN, a preto nemožno dospieť k inému právnomu záveru než, že predmetný úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov aj z tohto dôvodu (porov. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co 124/2016 z 03.11.2016).

24. Obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere je uvedenie predpokladov použitých pre výpočet RPMN aj podľa transponovanej smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.04.2008, a to v článku 10 ods. 2 písm. g/ cit.: „Zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza: ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané v čase uzavretia zmluvy o úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto miery“.

25. Podľa článku 5 Smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, v prípade zmlúv, v ktorých sú všetky alebo niektoré podmienky ponúkané spotrebiteľovi v písomnej forme, musia byť vždy tieto podmienky vypracované zrozumiteľne. Keď existuje pochybnosť o zmysle podmienky, prednosť má výklad priaznivejší pre spotrebiteľa. Toto pravidlo výkladu neplatí v súvislosti s postupmi stanovenými v článku 7 ods. 2. Článok 4 ods. 2 tejto Smernice stanovuje, že hodnotenie nekalej povahy podmienok sa nevzťahuje k definícii hlavného predmetu zmluvy, ani na primeranú cenu a úhradu na jednej strane, ako aj tovar alebo služby dodávané výmenným spôsobom na druhej strane, pokiaľ tieto podmienky sú zrozumiteľné.

26. Požiadavka transparentnosti zmluvných podmienok by nemala byť obmedzená len na ich zrozumiteľnosť z formálneho a gramatického hľadiska, ale naopak, vzhľadom na to, že systém ochrany zavedený Smernicou Rady 93/13/EHS vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s podnikateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, najmä pokiaľ ide o úroveň informovanosti, táto požiadavka jasného a zrozumiteľného vypracovania zmluvných podmienok, a teda transparentnosti stanovená Smernicou sa musí chápať široko. Vzhľadom na cieľ ochrany spotrebiteľa pred nespravodlivými úverovými podmienkami a na to, aby sa mu umožnilo poznať všetky podmienky budúceho plnenia uzavretej zmluvy, dlžník musí pri uzavretí zmluvy poznať všetky okolnosti, ktoré môžu mať vplyv na rozsah jeho záväzku.

27. Ako už vyššie uviedol odvolací súd, s neuvedením všetkých predpokladov použitých na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov zákon č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy v ustanovení § 11 ods. 1 písm. b) sa spája následok v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

28. Keďže pre bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru postačuje neuvedenie čo i len jednej náležitosti podľa ust. § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, čo nastalo aj v tomto

prípade, odvolací súd, rovnako ako aj súd prvej inštancie, má za to, že žalobkyňa je s ohľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti, povinná zaplatiť žalovanému v 2. rade len istinu, teda to, čo si reálne od žalovaného v 2. rade požičala, a čo mu doposiaľ nesplatila, teda sumu 1.093,85 Eur. K odvolacej námietke žalobkyne, že je potrebné predložiť všetky relevantné dôkazy koľko žalovanému v 2. rade zaplatila a nie je preukázaná výška úveru odvolací súd považuje za potrebné dodať, že súdom prvej inštancie akceptované dôkazy považuje za dostatočné na preukázanie skutočností potrebných na správne rozhodnutie veci.

29. Vo vzťahu k tvrdenia žalovaného v 2. rade, že správnosť výšky RPMN na základe matematického vzorca a predpokladov pre jeho výpočet je schopný si overiť len vysokoškolsky vzdelaný človek v príslušnom odbore, odvolací súd opätovne uvádza, že súd prvej inštancie záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti daného úveru založil na absencii predpokladov pre výpočet RPMN v zmluve, ktorých potreba uvedenia v zmluve vyplýva priamo z dikcie vyššie uvedeného ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z.

30. Vo vzťahu k návrhu žalobkyne umožniť jej dlžnú sumu splácať v splátkach 40,- Eur mesačne, odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie rozhodol už pred dvomi rokmi od rozhodnutia odvolacieho súdu (2020). Sumu 1093, - Eur preto žalobkyňa mala možnosť nasporiť do právoplatnosti tohto rozsudku v čiastke tak, ako to uviedla vo svojom odvolaní (40, - Eur mesačne) z dôvodu, že pracuje a má príjem vo výške 770,- Eur mesačne v čistom (bod 48 odôvodnenia rozsudku).

31. Odvolací súd preto, postupom podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP, potvrdil rozsudok v jeho napadnutej časti ako vecne správny.

32. V súvislosti s uvedeným, odvolací súd považuje za vecne správny aj výrok V. súdu prvej inštancie o náhrade trov konania o vzájomnej žalobe, pričom uvádza, že súd prvej inštancie svoje rozhodnutie nezaložil na ust. § 257 CSP ako v odvolaní mylne namieta žalovaný v 2. rade, ale na ust. § 255 ods. 2 CSP, pričom svoj záver aj náležite zdôvodnil (bod 99, časť o trovách konania o vzájomnej žalobe). S týmto záverom sa odvolací súd plne stotožňuje.

33. S ohľadom na uvedené, odvolací súd postupom podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil aj rozsudok vo výroku V.

34. Keďže odvolanie nebolo podané proti výroku I. rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým súd žalobu zamietol, tento výrok v zmysle ust. § 367 CSP nadobudol právoplatnosť.

35. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že žalobkyňa bola úspešná, no v priebehu odvolacieho konania jej žiadne preukázateľné trovy nevznikli a žalovanému v 2. rade ako procesne neúspešnej strane nárok na náhradu trov odvolacieho konania nevznikol. Odvolací súd vychádza z čl. 17 základných princípov CSP zakotvujúceho procesnú ekonómiu. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy konania nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho konania.

36. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e** je prípustné.

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP).